

ชื่อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมการตัดสินใจของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้
ผู้เขียน	นายอดิษฐ์ ปากบารา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2538

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของศึกษานิเทศก์อำเภอ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 จำนวน 102 คน จำแนกและเปรียบเทียบตามประสบการณ์ ภูมิภาค ขนาดสำนักงาน และเขตการศึกษา ต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สอบถามพฤติกรรมการตัดสินใจในรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทของการตัดสินใจ และระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากร ภายใต้โครงสร้างประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท และด้านงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์อำเภอใช้ประเภทการตัดสินใจโดยกลุ่ม มากกว่าประเภทการตัดสินใจคนเดียวในการบริหารของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ 3 ด้าน คือด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท และด้านงานส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอในการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ คุณวุฒิ ขนาดสำนักงาน และเขตการศึกษา ต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันทุกด้านและทุกกิจกรรม

4. ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจของศึกษาธิการอำเภออยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย ข้อที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง ได้แก่ ระบบราชการที่มีกฎระเบียบซับซ้อนและล่าช้า ขาดข้อมูลที่ต้องการและเป็นปัจจุบัน เวลาในการพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบมีจำกัด อุปนิสัยของผู้ร่วมงาน เช่น ทำงานซ้ำ มั่งง่าย ค่านิยมของประชาชนในชุมชน การติดต่อสื่อสารที่ซับซ้อน อิทธิพลจากผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ความยากหรือความซับซ้อนของปัญหา และสถานการณ์ที่เสี่ยงหรือไม่แน่นอน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ศึกษาธิการอำเภอเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับมาก แต่บุคลากรก็เลือกที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในบางกรณี ปัญหาหรือกิจกรรมใดที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถ หรือมีผลได้ผลเสียโดยส่วนตัวแล้ว บุคลากรจะเต็มใจและมีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมมาก ศึกษาธิการอำเภอจึงควรพิจารณาว่า ควรจะเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในสถานการณ์เช่นไร และควรเข้าไปร่วมมากน้อยเพียงไร การเปิดโอกาสดังกล่าวย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาหรือกิจกรรมและตัวบุคลากรเป็นหลัก นอกจากนี้ศึกษาธิการอำเภอควรพิจารณาเลือกประเภทของการตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรคำนึงถึงเหตุผลสองประการ คือ ความรู้ ความสามารถของบุคลากรในเรื่องนั้น ๆ และผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับบุคลากรอื่นเนื่องมาจากการตัดสินใจ

Thesis Title	Decision-Making Behaviors of District Educational Superintendents in Southern Thailand
Author	Mr. Adinan Pakbara
Major Program	Educational Administration
Academic Year	1995

Abstract

This research was intended to investigate the decision-making behaviors regarding the administration of education, religion and culture affairs among a group sample of 102 district educational superintendents in Educational Regions II, III and IV. The study also aimed to determine and compare their decision-making behaviors in terms of different work experiences, educational attainment, office staff size, and educational regions.

The research instrument, constructed by the investigator, was questionnaire comprising three parts : part one was a checklist on the respondent background information; part two consisted of rating scale questionnaire measuring decision-making behaviors regarding the decision-making type and the level of personnel participation in decision-making in three areas of administration : general administrative affairs, planning and rural development affairs, and education, religion and culture affairs; part three was rating scale questionnaire determining problems and difficulties of decision-making. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and F-test

The results indicated that :

1. Most district educational superintendents were more likely to make use of a by-group type of decision-making than a by-individual one in all three administration areas in the district education offices : general administrative affairs, planning and rural development affairs, and education, religion and culture affairs.

2. The personnel participation in decision-making in all three areas of administration was at a high level.

3. There was no significant difference in all three areas of decision-making behaviors of district educational superintendents with different work experience, educational attainment, office staff size and educational regions.

4. The problems and difficulties of decision-making among district educational superintendents were at moderate levels and also at low levels. The problems and difficulties of decision-making at a moderate level included the following : The bureacratic system was complicated and red tapes; accurate and current information was lacking; there was a time constraint on through, detailed considerations of administrative businesses; co-workers and colleagues were inattentive and careless in their work. Other problems were due to social values prevailing in the community, complexity of intersectoral communications, informal pecking orders, complexity of problems per se, and uncertain or risky circumstances.

The results of the research implied that the district educational superintendents highly provided other personnel with open opportunities for their participation in administration decision-making processes. However, personnel were rather selective in taking part in particular cases of decision-making processes. If and only if any personnel were adequately competent in the tasks and could gain from it as personal benefits, they were more willing to take part in such decision-making efforts. Thus, district educational superintendents should determine when and under which circumstances for other personnel to be allowed for decision-

making participation, and to what extents of such participation. All these must fundamentally depend upon the nature of the problems and characteristics of the personnel involved. The district educational superintendents must, therefore, consider the type of decision-making that best fits the circumstances; specifically in giving personnel an opportunity to take part in decision-making. Two aspects of justification must be taken into consideration, that is, expertises of the personnel in a particular area and the positive or negative effects the personnel were to take as the results from which the decision-making may hold.